

בית משפט השלום בירושלים

10 יולי 2018

ת"פ 17- [redacted] מדינת ישראל נ' [redacted]

לפני כבוד השופטת הבכירה שרון לארי-בבלי

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

[redacted]

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד נעמה לזמי
הנאשם וב"כ עו"ד יצחק כהן

פרוטוקול

ביהמ"ש מקריא לצדדים את עיקרי פסק הדין:

פסק דין

מצאתי לזכות את הנאשם מחמת הספק.

רקע:

בתקופה הרלוונטית לכתב האישום שירת הנאשם כשוטר במשטרת ישראל בזרוע המבצעית של ימ"ר ירושלים (להלן: **הזרוע המבצעית**) בתפקיד בלש. ביום 02.06.17 נערכה פעילות יזומה של הזרוע המבצעית בשכונת מאה שערים בירושלים, שתכליתה מניעת תקיפת חיילים לובשי מדים על ידי האוכלוסייה החרדית בשכונה. במהלך הפעילות התפתחה במקום מהומה, במהלכה הותקפו מספר שוטרים על ידי אנשים הנמנים על האוכלוסייה החרדית, אשר אף השמיעו לעברם קריאות גנאי. לפיכך, ביצעו השוטרים מעצרים של מספר חשודים. במהלך הפעילות המתוארת נכח במקום משה ישראל קרויס (להלן: **המתלונן**) אשר צילם את ההתרחשויות בין השוטרים לבין אחד ממכריו. בשלב מסוים, נעצר המתלונן והובא למשרדי תשאול ימ"ר ירושלים (להלן: **התחנה**).

מעובדות כתב האישום עולה כי בתאריך האמור, מסר הנאשם הודעה במפלג חקירות ירושלים, בה מסר בכזב כי במהלך הפעילות זיהה את המתלונן תוקף את השוטר משה נגוריאן (להלן: **השוטר משה**) בעודו מבצע מעצר של חשוד אחר, ומנסה להובילו לניידת המשטרה שחנתה בסמוך. עוד טען הנאשם בכזב כי המתלונן ניסה למנוע את מעצרו של החשוד, תוך שניסה להפריד בין השוטר משה ובין החשוד. הנאשם הוסיף כי לפת את המתלונן, הכניסו לניידת ואזק אותו, ולאחר מכן, כשראה אותו בתחנה הודיע לו על מעצרו בגין תקיפת שוטר והפרעה למעצר, וכן זיהה אותו באמצעות תעודת זהות. כל זאת כתב הנאשם בכזב, כאשר לאמיתו של דבר הוא כלל לא ביצע את מעצרו של המתלונן ובדה מליבו את

בית משפט השלום בירושלים

10 יולי 2018

ת"פ 17-12-17 מדינת ישראל נ"פ

1 התרחיש לפיו המתלונן תקף את השוטר משה וניסה למנוע את מעצרו של החשוד. אשר על כן, בתאריך
2 האמור בשעה 16:24 כתב הנאשם דוח מעצר כוזב, שנחזה להיות דוח מעצר הנוגע לנסיבות מעצרו של
3 המתלונן. בעקבות כך, נחקר המתלונן ביום 02.06.17 בשעה 18:08 באזהרה במפלג חקירות ירושלים
4 בחשד להשתתפות בהפרות סדר ובחשד לתקיפת שוטר כדי להכשילו בתפקיד בעת שביצע מעצר.
5

6 נוכח האמור, הוגש נגד הנאשם כתב אישום המייחס לו עבירה של מתן ידיעות כוזבות, לפי סעיף 243
7 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), עבירה של שיבוש מהלכי משפט, לפי סעיף 244
8 לחוק העונשין ועבירה של מרמה והפרת אמונים לפי סעיף 284 לחוק העונשין.
9

10 תשובת הנאשם לכתב האישום ניתנה בדיון מיום 08.04.18, ולפיה, בתמצית, מסר הודעה במפלג
11 החקירות של הימ"ר, אולם הכחיש כי הדברים נמסרו בכזב. לדברי הנאשם המדובר היה בהודעת
12 אמת, והנאשם לקח חלק יחד עם אנשי משטרה נוספים שעצרו את המתלונן.
13

14 ביום 27.06.18 התקיימה ישיבת הוכחות בתיק. מטעם המאשימה העידו עד תביעה 4, מר גיא גומא
15 (להלן: מר גומא) ועד תביעה 5, מר אלי רחמים (להלן: מר רחמים). מטעם ההגנה העיד הנאשם.
16

מטעם המאשימה הוגשו המוצגים הבאים:

- 17 ת/1 – הודעת המתלונן במשטרה.
- 18 ת/2 – הודעת המתלונן במח"ש.
- 19 ת/3 – מזכר שיחה עם המתלונן.
- 20 ת/4 – הודעת עד תביעה 2 במח"ש.
- 21 ת/5 – הודעת הנאשם במשטרה.
- 22 ת/6 – הודעת הנאשם במח"ש.
- 23 ת/7 – סרטונים מיום האירוע.
- 24 ת/8 – מזכר העתקת קבצי וידאו.
- 25 ת/9 – מזכר צריבת סרטוני וידאו.
- 26
- 27

מטעם ההגנה הוגשו המוצגים הבאים:

- 28 ת/1 – יומן חקירות.
- 29 ת/2 – איתור תיעוד מחקירת החשודים.
- 30 ת/3 – יומן חקירות.
- 31 ת/4 – הודעת טל בן קיקי במח"ש.
- 32 ת/5 – הודעת הנאשם במח"ש ללא נספחים.
- 33 ת/6 – תמונה
- 34 ת/7 – דיסק
- 35 ת/8 – תגובת היועמ"ש, פרקליט המדינה ומח"ש לבג"ץ.
- 36

בית משפט השלום בירושלים

10 יולי 2018

ת"פ 17-12- מדינת ישראל נ' [REDACTED]

פרשת התביעה:

המתלונן נחקר במשטרה ביום 02.06.17 (ת/1) בגין חשד לביצוע עבירת תקיפת שוטר. בהודעתו מסר כי ביום האירוע יצרו עמו קשר ומסרו לו כי בנו נמצא "בתוך הבלגן" שהתרחש בשכונת מאה שערים. לאחר שהורה לבנו לשוב הביתה, ראה כי שוטרים סוחבים את הרב שמואל שישא שהינו אחד הרבנים של מוסדות קהילת תולדות אהרון. המתלונן מסר כי צילם את האירוע במצלמת הטלפון שלו בתמונות סטילס ולא בסרטון. המתלונן טען כי לאחר שראה שסוחבים את הרב שישא ושאל מדוע חוטפים אותו, קפצו עליו השוטרים ועצרו אותו.

בהודעת המתלונן במח"ש (ת/2) חזר על הסיבה בעטיה הגיע לאזור בזמן הפרות הסדר, ושב וטען כי לאחר ששאל את כוחות המשטרה מדוע חוטפים את הרב שישא, לקחו אותו גם כן. המתלונן מסר שהשוטרים היו בלבוש אזרחי וכי ניסה להתנגד ולברוח אבל בסוף הפילו אותו על הרצפה ועצרו אותו. בהמשך חקירתו במח"ש מסר כי לאחר שהובא לתחנת המשטרה קרא לו מישהו ושאל אותו מי עצר אותו. המתלונן מסר כי אינו יודע, וכי השוטר ששאל אותו שאלה זו, ואשר חתום על דו"ח מעצרו של המתלונן, אינו השוטר שביצע את המעצר בפועל. עוד מסר כי מספר שוטרים היו מעורבים במעצרו.

מהודעתו של חיים יעקובוביץ (ת/4) עולה כי ביום האירוע הבחין במשה קרויס עומד ומצלם מעצר של חרדים אחרים, כאשר לפתע ראה שוטר שבא לכיוונו של המתלונן עם עצור נוסף וניסה לתפוס אותו. עוד מסר כי בשלב זה המתלונן הצליח לברוח לכיוון רחוב שבטי ישראל, היה בלגן, ולאחר מספר דקות ראה את המתלונן עצור ומובל לניידת.

הודעתו של הנאשם במשטרה (ת/5), לפיה, כאמור, במסגרת תפקידו כבלש בימ"ר ירושלים לקח חלק באירוע שהתרחש בשכונת מאה שערים, התייחסה למספר אירועים והיתקלויות איתם ואשר יפורטו בהרחבה בהמשך. בקצרה, ובאשר לעניין נשוא כתב האישום, מסר כי עם חזרתו לכיוון רחוב זוננפלד זיהה אדם לבוש חליפת פסים, כיפה לבנה ופאות (שלאחר מכן יזוהה בתור המתלונן) תוקף את השוטר משה בעודו מבצע מעצר של חשוד אחר. לדברי הנאשם בהודעתו, השוטר משה חבק את החשוד בשני ידיים וניסה להובילו לניידת המשטרה שחנתה בסמוך, בעוד המתלונן ניסה למנוע המעצר על ידי ניסיון להפריד את החשוד מהשוטר משה. הנאשם מסר כי הגיע מאחור ולפת את המתלונן בפלג גופו העליון, הכניסו לניידת שחנתה ליד והמשיך לפעילות נוספת. לאחר רבע שעה בערך הגיע חזרה לתחנת המשטרה עם עצור נוסף מפעילות אחרת וראה את המתלונן מהמעצר שביצע, הודיע לו כי הוא עצור וזיהה אותו באמצעות תעודת זהות.

הודעת הנאשם במח"ש (ת/6) תורחב בהרחבה בהמשך הכרעת הדין, אולם בקצרה אציין כי בתחילתה מסר הנאשם לחוקר מח"ש, מר גומא, כי אינו זוכר במדויק את האירוע דנן וכי מה שרשום בהודעתו

בית משפט השלום בירושלים

10 יולי 2018

ת"פ 12-17- מדינת ישראל נ' [REDACTED]

1 זה מה שקרה, תוך שהקריא חלקים מהודעתו במשטרה. הנאשם הסביר לחוקר מח"ש כי "אני ראיתי
2 בנאדם מנסה להפריד בין השוטר משה לעצור אחר ובמשרד כשניסינו להבין מי זה הבנאדם הזה
3 הבנתי שלפי הדיבור ביני לבין משה הגענו למסקנה שהוא עצור שלי, הכוונה למשה קרויס" (ת/6),
4 ש' 42-43). בשלב זה ציין חוקר מח"ש כי מתקיימת שיחה פתוחה בינו לבין הנאשם, אשר מיד לאחריה
5 בחר הנאשם לשנות גרסתו. על פי גרסה זו, עם הגיעו לתחנה לאחר הפעילות התברר שיש עצור ששמו
6 לא ידוע, ולאחר בירור קצר עם השוטרים לא היה ברור מי עצר אותו, ובשלב זה השוטר משה שאל את
7 הנאשם "זה לא העצור שמשכת ממני?". מאחר שהנאשם זכר קיומה של סיטואציה כזו, אולם לא
8 בהכרח עם המתלונן עצמו, סבר כי המתלונן הוא האדם שעצר במהלך הפעילות. הודעה זו כאמור
9 תידון בהרחבה בפרק הדיון.

10
11 מר גומא, חוקר מח"ש שגבה את הודעתו של הנאשם, מסר בעדותו בבית המשפט כי בשלב מסוים
12 בחקירה הבין שהנאשם אינו דובר אמת בחקירה, והרגיש שהוא מעוניין לספר את האמת וזו הסיבה
13 שבגללה ערך עם הנאשם את אותה "שיחה פתוחה" שלאחריה הודה הנאשם. מר גומא נחקר בחקירה
14 נגדית בהרחבה, כפי שיובא בחלק הדיון.

פרשת ההגנה:

15
16
17
18 הנאשם מסר בעדותו כי לאחר חקירתו במח"ש הורחק מהזרוע המבצעית של הימ"ר ועבר לאבטחת
19 רכזים במודיעין. הנאשם סיפר על הפרות הסדר בשכונת מאה שערים ביום האירוע ועל האירועים
20 השונים בהם לקח חלק במסגרת האירוע, אשר פורטו בהרחבה על ידו בהודעתו במשטרה (ת/5). באשר
21 לאירוע נשוא כתב האישום, מסר כי בחקירתו במח"ש הבין שהמתלונן הוא לא האדם שעצר, אבל עד
22 חקירתו במח"ש היה בטוח שאכן עצר אותו. לדבריו, ביום האירוע ראה סיטואציה בה חרדי נעצר על
23 ידי שוטר וחרדי אחר מנסה להפריע למעצר ועל כן ניגש לעצור את החרדי שהפריע למעצר (עמ' 29
24 לפרוט', ש' 21-22).

דיון והכרעה:

25
26
27 אין מחלוקת בין הצדדים שהנאשם הוא לא השוטר שעצר את המתלונן באירוע מושא כתב האישום,
28 שהתרחש בשכונת מאה שערים בירושלים. המאשימה סומכת ידה על הודעתו של הנאשם במח"ש,
29 אשר ממנה עולה, לטענת המאשימה, כי הנאשם מודה במיוחס לו. ב"כ הנאשם מצדו טוען בעיקרו כי
30 אין בהודעתו של הנאשם במח"ש לשנות מן העובדה כי ביום האירוע הנאשם היה בטוח כי המתלונן
31 נעצר על ידו.

32
33 הדיון איפא יתמקד בבחינת הודעת הנאשם במח"ש. מטעמי נוחות והבנת האמור אתיחס מעתה
34 להודעת הנאשם במח"ש בתור הודאת הנאשם. ב"כ הנאשם לא טען בשום שלב במהלך המשפט כי יש
35 לפסול הודאה זו כפי שניתנה על ידי הנאשם במח"ש, בין לפי סעיף 12 לפקודת הראיות [נוסח חדש],

בית משפט השלום בירושלים

10 יולי 2018

ת"פ 12-17-17 מדינת ישראל נ' [REDACTED]

1 התשל"א-1971 או בין לפי דוקטרינת הפסילה הפסיקתית. לב ליבן של טענותיו מתייחס הלכה למעשה
2 למהימנותה ומשקלה של הודאה זו, אשר לדידו אין בה לשנות מן העובדה כי ביום 02.06.17 הנאשם
3 היה בטוח כי המתלונן נעצר על ידו.

4
5 אשר על כן, בראשית הדיון אפרוס את המסגרת הנורמטיבית על פיה תיבחן הודאתו של הנאשם
6 ותיקבע מהימנותה ומשקלה. לאחר יישום המבחנים הפסיקטיים במקרה דנן, אדון בעבירות
7 המיוחסות לנאשם והאם היה בידי המאשימה להוכיח את אשמתו של הנאשם בהן מעבר לכל ספק
8 סביר.

א. המסגרת הנורמטיבית

12 דומה כי במרוצת השנים מעמדה של ההודאה קיבל מקום של כבוד בשיטתנו המשפטית, וכדברי כב'
13 השופט חשין "מלכת הראיות" – כך כונתה לעתים הודאתו של נאשם בחקירת משטרה. וגם אם לא
14 מלכה-על-כס היא, "נסיכת ראיות" היא, מאותן ראיות ראשונות במלכות" (דנ"פ 4342/97 מדינת ישראל
15 נ' סולימאן אל עביד, נא(1) 736 (להלן: עניין אל עביד), בפס' 10). ואולם, בה בעת התעצם הדיון סביב
16 החשש מקיומן של הרשעות הנסמכות על הודאות שווא, דבר שהוביל לכרסום מסוים במעמדה העליון
17 של ההודאה (ראו סקירתו של כב' השופט דנציגר בע"פ 7939/10 זדורוב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו,
18 23.12.15)(להלן: עניין זדורוב), בפס' 126 לפסק דינו). ויודגש כי חרף ההסתייגות האמורה, נותרה
19 הודאת חוץ של נאשם כלי חשוב לבירור האמת במסגרת ההליך הפלילי.

20
21 כאמור, בענייננו לא נטען כי הודאת הנאשם אינה קבילה כראיה, ואולם אין בכך די ועל מנת לבחון
22 האם ניתן לבסס על פיה את הרשעתו של הנאשם יש לבחון את מהימנותה ולהעריך את משקלה (ע"פ
23 4179/09 מדינת ישראל נ' וולקוב (פורסם בנבו, 18.10.10)(להלן: פרשת וולקוב); עניין אל עביד, בפס'
24 51). בשונה ממבחן הקבילות, לפיו יש לבחון האם הופעל לחץ חיצוני אשר הוביל לכדי מתן הודאת
25 שווא, במסגרת הערכת משקלה של הודאה נבחנת האפשרות כי הנאשם מסר הודאת שווא בעקבות
26 לחץ פנימי שמקורו בנאשם עצמו (ע"פ 4257/16 פלוגי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 09.06.17)(להלן:
27 עניין פלוגי); ע"פ 774/78 יוסף לוי נ' מדינת ישראל (28.06.79)(להלן: עניין לוי)).

28
29 זה מכבר עמדה הפסיקה על שני מבחנים מצטברים שנועדו לבחון מהימנות ההודאה- מבחן פנימי
30 ומבחן חיצוני "המבחן הפנימי בוחן את טיבה של ההודאה ואת תוכנה, תוך ניסיון להתחקות אחר הגיונה
31 הפנימי, מידת הפירוט שבה, בהירותה ורציפותה. המבחן החיצוני בוחן האם קיים בחומר הראיות "דבר
32 מה נוסף" אשר מחזק את האמור בהודאה. המבחן הפנימי והמבחן החיצוני מקיימים ביניהם יחס של
33 מקבילית כוחות. ככל שמשקלה הפנימי של ההודאה גדול יותר, ניתן יהיה להסתפק ב"דבר מה נוסף"

בית משפט השלום בירושלים

10 יולי 2018

ת"פ 12-17 מדינת ישראל נ' [REDACTED]

1 בעל משקל פחות, ולהיפך" (עניין פלוני, פס' 57; וראו גם בעניין לוי, בפס' 7). שני המבחנים שתוארו
2 לעיל מהווים מנגנון בקרה המחייב את בית המשפט לנתח את הראיה לעומקה ולא להסתפק אך
3 בהתרשמותו הכללית של בית המשפט (ע"פ 3140/10 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בגבו, 25.11.12)).
4 בהקשר זה הוטמע בפסיקה כי אחד המבחנים החשובים בבחינתה של הודאה היא בחינת התאמתה
5 או אי התאמתה לאירוע העברייני המדובר, כמו גם, כאמור, ליתר חומרי הראיות (עניין וולקוב, בפס'
6 23). עוד נפסק כי אין בקיומם של סתירות ופערים כדי להוריד אוטומטית ממשקלה של ראיה ויש
7 באפשרותו של בית המשפט לאמץ חלקים מסוימים מהודאת נאשם ובו בזמן לדחות חלקים אחרים
8 (שם, בפס' 31).

9

10 בעניין וולקוב הציע השופט הנדל, במסגרת המבחנים הפסיקטיים הקיימים, לעשות שימוש בשלושה
11 מבחני עזר שיש בהם כדי לסייע ביישומם של המבחן הפנימי והחיצוני. מבחן העזר הראשון מתרכז
12 בנותן ההודאה- דהיינו "מי אמר"; מבחן העזר השני מתרכז בתוכן ההודאה- דהיינו "מה אמר"
13 וכדברי כב' השופט הנדל "בדיקת נושא זה דורשת התמודדות חזיתית עם פרטי ההודאה – הגיונה
14 הפנימי, סבירותה, רציפותה, מידת הקוהרנטיות שבה וכיו"ב. כן יש חשיבות לשלב במהלך החקירה בו
15 הודה הנאשם. בהקשר האחרון, המטרה היא להתחקות אחר הדינאמיקה החקירתית, לאו דווקא אחר
16 נקודת זמן טכנית. היבט זה דומה למבחן הפנימי, אך הדגש הוא על כניסה לעובי הקורה של סיפור
17 המעשה ועלילות החקירה. לא האמרה הבודדת במסגרת הודה, אלא התמונה הרחבה יותר – הן מבחינת
18 תוכן הדברים והן מבחינת עיתויים והקשרם"; מבחן העזר השלישי מתרכז ב"דבר מה". אין הכוונה
19 לאותו "דבר מה נוסף" הנדרש לצורך הרשעה, כי אם בבחינה מעמיקה יותר של "דבר מה חסר" או
20 "דבר מה סותר".

21

22 בטרם אעמיק בבחינת הודאת הנאשם על פי העקרונות הפסיקטיים שהובאו לעיל, יוער ויודגש כי
23 במקרה דנן הנאשם שבפניי אינו מואשם בכך שעצר אדם אחר משחשב, אלא מואשם, בין היתר, בכך
24 שלאחר שסיים תפקידו במסגרת הפרות הסדר בשכונת מאה שערים בירושלים, עם חזרתו לתחנת
25 המשטרה, מסר הודעה כוזבת. להערה זו חשיבות רבה בדיון דנן שכן על בית המשפט לבחון האם בזמן
26 מתן הודעתו במשטרה האמין וחשב כי המתלונן הוא אותו אדם שעצר. לפיכך, בחינת הודאתו של
27 הנאשם במח"ש מחייבת בחינת הודעתו הראשונית במשטרה, והשוואה בין השתיים הכרחית לשם
28 התחקות אחר השתלשלות האירועים.

29

30 ב. הודאתו של הנאשם במח"ש והיעדר תיעוד ראוי לה

31

בית משפט השלום בירושלים

10 יולי 2018

ת"פ 17-12- מדינת ישראל נ' [REDACTED]

1 כאמור, על פי המבחן הפנימי לבחינת הודאה, על בית המשפט לבחון את תוכן ההודאה, להתחקות
2 אחר הגיונה הפנימי, הפירוט המוצג בה, סבירותה, בהירותה ורציפותה (ע"פ 8589/13 רמילאת נ'
3 מדינת ישראל (פורסם בנבו, 27.01.15) (להלן: עניין רמילאת)).

4
5 הנאשם בחר שלא להיוועץ עם עורך דין בטרם חקירתו. בבית המשפט הסביר כי לא ראה לנכון להיוועץ
6 בעורך דין כיוון שלא חשב שעשה משהו לא בסדר "לא פחדתי לדבר כי לא חשבתי שעשיתי משהו לא
7 בסדר" (עמ' 30 לפרוט', ש' 6-7). אעיר בהקשר זה כי כלל לא נטען על ידי ב"כ הנאשם לפגיעה בזכותו
8 של הנאשם להיוועץ עם עורך דין. החוקר, מר גומא, מסר לנאשם את הודעתו במשטרה, ותגובתו
9 הראשונה של הנאשם הייתה כי אינו מבין מה השיבוש שמיוחס לו (ת/5 ש' 11). כשנשאל מה הוא זוכר
10 מיום האירוע השיב הנאשם כי "זה הרבה אנשים שזיהינו אותם גם אחרי זה והזיהוי שלהם היה לא
11 פשוט מאחר והם לא נשאו עליהם תעודות זהות והם לא שיתפו איתנו פעולה ונתנו לנו לשבור את
12 הראש" (ת/5, ש' 13-15). מר גומא המשיך לשאול את הנאשם שאלות הקשורות לאירוע מעצרו של
13 המתלונן, כפי שהובאו בהודעתו של הנאשם במשטרה, והנאשם הפנה להודעתו האמורה וקרא ממנה.
14 בהמשך, כשנשאל האם ראה את המתלונן מנסה להפריע לשוטר משה במעצר השיב "אני ראיתי
15 בנאדם מנסה להפריד בין השוטר משה לעצור אחר ובמשד כשניסינו להבין מי זה הבנאדם הזה
16 שלפי הדיבור ביני לבין משה הגענו למסקנה שהוא העצור שלי, הכוונה למשה קרויס (המתלונן-
17 ש.ל.ב.)" (ת/5, ש' 41-43). עולה איפוא כי בחלקה הראשון של הודאתו במח"ש, הנאשם לא זכר את
18 האירוע לפרטי פרטים והפנה להודעתו במשטרה, כפי שניתנה מיד לאחר אירוע הפרות הסדר בשכונת
19 מאה שערים, תוך שהוסיף כי בתחנת המשטרה היה ניסיון להבין מי עצר את המתלונן והנאשם סבר
20 כי פעולה זו נעשתה על ידו.

21
22 גרסתו של הנאשם משתנה לכדי הודאתו כביכול עם סיומה של "שיחה פתוחה" שקיים החוקר מר
23 גומא עם הנאשם, אשר תומצתה בהערת חוקר שאביאה כלשונה (ת/5, ש' 51-54):

24
25 "ה.ח שיחה פתוחה עם החשוד בה אני שואל אותו אם הוא רוצה בעתיד להיות קצין והוא משיב
26 בחיוב. אני אומר לחשוד כי הוא נראה לי אדם איכותי וכי כל העתיד במשטרה עוד לפני ואני יודע כי
27 הוא הגיע לסיטואציה בה טעה וכעת ההזדמנות להסביר את מה שעשה ולומר את האמת. החשוד
28 אמר לי שהוא מבין את מה שאני אומר ושאתה (טעות במקור- ש.ל.ב.) מעוניין לספר את כל האמת"

29
30 לאחר הערת החוקר מוסר הנאשם למר גומא כי עם הגעתו לתחנת המשטרה אחרי הפעילות התברר
31 שיש עצור ששמו לא ידוע ולאחר בירור קצר בין השוטרים לא היה ברור מי עצר אותו (הכוונה היא
32 כאמור, למתלונן). לאחר ניסיון להבין יחד עם השוטר משה, לאחר שזה האחרון קרא לו ליד העצור,
33 שאל השוטר משה את הנאשם האם הוא עצר את המתלונן. הנאשם המשיך ומסר כי לא היה בטוח
34 במאה אחוז שהוא השוטר שעצר את המתלונן, אך בשחזור לאחר חשד שיש סיכוי כזה. או אז השוטר
35 משה שאל את הנאשם "זה לא העצור שמשכת ממני?", ומאחר שהנאשם זכר כי קרתה סיטואציה

בית משפט השלום בירושלים

10 יולי 2018

ת"פ 12-17- מדינת ישראל נ' [REDACTED]

1 כזו, אפילו שלא היה בטוח שקרתה עם האדם הספציפי הזה, הנאשם סבר כי הוא זה שעצר את
2 המתלונן. בהמשך, עונה הנאשם בתשובות של כן ולא, ובתוך כך מאשר כי הודעתו במשטרה באשר
3 למתלונן אינה נכונה וכן אישר כי לא ראה את המתלונן מנסה להפריד בין השוטר משה לעצור אחר.
4 הנאשם השיב ותירץ את הודעתו הכוזבת בחוסר ניסיונו בשטח והצורך להצדיק את מעצרו של
5 המתלונן.

6
7 בעדותו בפניי נשאל הנאשם מדוע שינה את גרסתו לאחר השיחה הפתוחה והשיב כי מר גומא החל
8 לשוחח עמו על חלומו להיות קצין ואמר לו "כל העדות שלך זה חרטה. שום דבר לא קרה ואתה
9 שקרן", וכשביקש לראות את הסרטון השיב לו מר גומא "אם אני מראה לך את הסרטון לפני שאתה
10 מספר לי מה קרה, אתה גמור". לדבריו, מר גומא מסר לו בחקירה כי הם לא "מחפשים" את הנאשם
11 עצמו אלא את השוטר משה. הנאשם מסר כי החוקר גומא אמר לו שאם "יזרום" איתו הוא ידאג לדבר
12 עם יפתי, מפקדו של הנאשם בימ"ר ירושלים, ולא תהיה בעיה להחזירו לעבודה. עוד מסר "הוא אומר
13 לי שהוא ידאג שלא רק שלא אהיה קצין גם לא אהיה שוטר. מנפנף לי בחיים שלי ככה, בהינף יד"
14 (עמ' 31 לפרוט', ש' 14). עוד סיפר הנאשם כי מר גומא אמר שאם הוא יזרום איתו הוא ידאג שהנאשם
15 יחזור לעבודה, התיק שלו יחזור למשטרה ולא ימשיכו בהליכים נגדו.

16
17 הנאשם מסר כי יצא לעשן סיגרית עם מר גומא "ואז שאלתי אותו שוב והוא אמר שהתיק חוזר
18 למשטרה, אני חוזר לעבוד ולחיים שלי. וזה סך הכל מה שרציתי בערך" (עמ' 31 לפרוט', ש' 22-23).
19 כשנשאל כיצד השתנו תשובותיו לאחר השיחה הפתוחה השיב שמר גומא הגביל אותו למה לענות ולמה
20 לא לענות "אני עונה ועונה, זה לא זרם איתו. הוא עוצר אומר לי 'רגע רגע רגע... לא טוב'... הוא מוחק
21 ואומר לי להתחיל את התשובה מהתחלה שזה יסתדר" (עמ' 31 לפרוט', ש' 26-27). הנאשם מסר כי
22 רק בחקירה במח"ש התחיל להיות בספק לגבי זהות העצור שעצר, וכי עד החקירה היה בטוח שהוא
23 אכן זה שעצר את המתלונן.

24
25 בחקירתו הנגדית, כשעומת עם העובדה שחתם על הודעתו במח"ש השיב כי לא הייתה לו ברירה אלא
26 לחתום על הדפים "גם בתשובות בחקירה, בסופו של דבר, הגעתי למצב שאחרי כל 3 מילים שאני
27 שואל אותו אם זה בסדר הוא אומר כן או לא, תמשיך. מוחק. לא הצלחתי לתת לו משפט אחד שהוא
28 מסכים איתו" (עמ' 33 לפרוט', ש' 28-29). בהמשך כשעומת עם העובדה שרק עכשיו הוא מציין שחש
29 לחץ מצד מר גומא, השיב כי הדברים שאמר עד השיחה הפתוחה הם דברי אמת, ואילו הדברים
30 שנאמרו לאחר השיחה הפתוחה, בה הובטח לו שישב לעבודתו, אינם נכונים ולא ניתנה לו אופציה
31 אחרת מלבד למסור דברים אלה. הנאשם הדגיש כי אינו יודע נקודתית אם כל דבר שנאמר לאחר
32 השיחה הפתוחה אינו נכון, אלא הדגיש כי כל מה שאמר מהשיחה הפתוחה ואילך חייב היה "לזרום"
33 עם החוקר מר גומא. עוד עולה מחקירתו הנגדית כי הנאשם הבין שלא הוא שעצר את המתלונן רק
34 במח"ש, לאחר שמר גומא מסר לו שיש בידו סרטון שמוכיח זאת.

בית משפט השלום בירושלים

10 יולי 2018

ת"פ 12-17-מדינת ישראל נ' [REDACTED]

גומא, מעלה ספק באשר לדברים שנאמרו לו בטרם נתן הודאתו במסגרת אותה שיחה, וכי קיים חשש שאכן הופעל עליו לחץ מסוים לשתף פעולה.

ב"כ הנאשם הפנה בהקשר זה לתגובת המדינה בבגץ 9607/17 שם צוין (ס' 9 לתגובה) כי פרקליט המדינה הוציא מכתב מנחה למח"ש ולגופי החקירה במשטרת ישראל בנוגע לחובת התיעוד בחקירה, ובפרט הצורך לתעד כל שיח הנושא אופי חקירתי בין איש מרות לחשוד, אף אם אירע מחוץ לחדר החקירות. עוד הפנה לאמור בפסק דינו של כב' השופט עדן בת"פ (מחוזי- ב"ש) 4135-01-15 **מדינת ישראל נ' סבג** (פורסם בנבו, 23.06.16). אכן, במקרה שהובא בפני כב' השופט עדן, הייתה חובת תיעוד חזותי לפי סעיף 7 לחוק חקירת חשודים. סבורני כי העובדה שבמקרה דנן אין חובת תיעוד חזותי לפי החוק, אין בה כדי להכשיר תיעוד בכתב הלוקה בחסר. ראוי כי במצב זה התיעוד הכתוב יתאר את השתלשלות האירועים כמות שהם, ובפרט כלל הדברים שנאמרו לנאשם בטרם נתן גרסתו. מצב הדברים כפי שמובא בהודאת הנאשם מקשה על קיומה של ביקורת שיפוטית אפקטיבית, ובפרט כאשר קיים תיעוד חזותי רק לעימות שנערך בין השוטר משה לנאשם, עימות שנערך במסגרת חקירת הנאשם והינו חלק ממנה.

ג. הודאת הנאשם- מבחן פנימי

הנאשם טוען כי הופעל עליו לחץ לשתף פעולה עם מר גומא, וזאת על מנת להמשיך בעבודתו כרגיל. עוד טען הנאשם כי מר גומא מסר לו כי הם מחפשים להפליל את השוטר משה. ברמה העקרונית, טענות בדבר לחץ בחקירה נשמעות במסגרת בחינת קבילותה של הודאה. יחד עם זאת, בשלב בו בוחנים מהימנותה ומשקלה של הודאה, יש חשיבות לשאלת הלחץ הפנימי שחוזה הנאשם במסגרת החקירה. כאמור, הנאשם הגיע לחקירה במח"ש שלושה וחצי חודשים לאחר האירוע מדובר. כפי שיובא להלן בחינת תוכן הודאתו של הנאשם כפי שניתנה מעלה מספר פערים שיש בהם כדי לפגוע במהימנותה.

מהודאתו של הנאשם, לאחר השיחה הפתוחה, עולה כי לאחר שיחה בינו לבין השוטר משה, במסגרתה שאל השוטר משה את הנאשם "זה לא העצור שמשכת ממני?", ומאחר שהנאשם זכר סיטואציה כזו שקרתה, הגם שעם אדם אחר, סבר הנאשם כי המתלונן הוא האדם אותו עצר. מיד לאחר מכן נשאל הנאשם על ידי מר גומא האם ראה באיזשהו שלב את המתלונן מנסה להפריד בין שוטר לבין עצור והשיב שלא. בשלב זה, טרם הוצג לנאשם סרטון המעיד על כך שלא הוא זה שעצר את המתלונן. נשאלת השאלה איפוא כיצד היה הנאשם בטוח שהמתלונן לא הפריד בין שוטר לבין עצור. אזכיר כי מועד חקירתו התקיים שלושה וחצי חודשים לאחר אירוע הפרות הסדר. עוד נשאל האם הדו שיח שהיה בינו לבין השוטר משה, נועד לתרץ את מעצר המתלונן והשיב בחיוב (ת/5, ש' 75). בהמשך לכך נשאל אילו שוטרים היו לידו וליד השוטר משה בזמן הדו שיח ביניהם, והנאשם השיב כי לא היו שוטרים שהתערבו בשיחה ביניהם (ת/5, ש' 113).

בית משפט השלום בירושלים

10 יולי 2018

ת"פ 17-12-מדינת ישראל נ' [REDACTED]

1
2 מן האמור לעיל עולה כי מחד, בעקבות השיחה עם השוטר משה, ומאחר וזכר כי סיטואציה כזו קרתה
3 ככל הנראה עם מישהו אחר, סבר שהוא זה שעצר את המתלונן. מאידך, מהמשך חקירתו עולה כי הדו
4 שיח בין הנאשם לבין השוטר נועד לתרץ את מעצרו של המתלונן. הנאשם בהודאתו, שניתנה מיד לאחר
5 השיחה הפתוחה, משיב כי בעקבות השיח עם השוטר משה "סברתי שיכול להיות שאותו אדם אכן
6 נעצר על ידי" (ת/5, ש' 61), ומיד לאחר מכן עולה כי כל השיחה נועדה לתרץ את המעצר. בהמשך מוסר
7 הנאשם כי "מטרתי לא הייתה להיכנס ולשקר אלא לקחת אחריות על משהו שספק קרה איתו" (ת/5,
8 ש'121).

9
10 ובכך לא די. בהמשך חקירתו, כאשר הובא השוטר משה לעימות עם הנאשם, הכחיש השוטר משה
11 קיומה של שיחה בינו לבין הנאשם ("לא הייתה שיחה בינו ובינו", ש' 178; "לא הייתה שיחה כזאת",
12 ש' 183). יוצא איפא כי חלק מרכזי מהודאתו של הנאשם, לפיה בעקבות שיחה עם השוטר משה סבר
13 שהוא זה שעצר את המתלונן, איננו נתמך בדבריו של השוטר משה. אמת הדבר, ייתכן כי השוטר משה
14 לא דיבר אמת במסגרת העימות, ואולם מקום בו ההודאה של הנאשם עצמו, שחלק ממנה הוא אותו
15 עימות, סותרת את דברי השוטר משה, יש בה כדי לפגוע במהימנותה. למצער, ראוי היה להביא את
16 עדותו של השוטר משה, אשר ייתכן כי יש בה כדי להוות דבר מה המאמת את הודאת הנאשם. זאת
17 ועוד, העובדה שהשוטר משה מכחיש כל שיחה עם הנאשם יש בה לחזק את טענת הנאשם, לפיה מר
18 גומא מסר לו במסגרת השיחה הפתוחה כי הם מעוניינים להפליל את השוטר משה ואחרים נוספים.

19
20 כאמור לעיל, תוכן הודאת הנאשם מותיר שאלה מרכזית ללא תשובה חד משמעית והיא האם הנאשם
21 רשם שהוא שעצר את המתלונן ביוזעין שהדבר אינו אמת, או שמא כגרסתו בהודאתו שלו לאחר שיחה
22 עם השוטר משה סבר כי המתלונן הוא האדם אותו עצר. הנאשם מחד לוקח אחריות על מעצרו של
23 המתלונן ומציין כי השיחה בינו לבין השוטר משה נועדה לתרץ את המעצר, ואילו מאידך מציין כי
24 "ומאחר ולא היה ידוע מי עצר אותו חשבתי שזה בעצם זה יכול להיות אני... ועל כן בדיעבד לא הייתי
25 אמור לקחת עליה אחריות" (ת/5, ש' 141-139). השימוש של הנאשם במונח "בדיעבד" אינו מוריד מן
26 הפרק את האפשרות כי בזמן מעצרו של המתלונן בתחנת המשטרה, סבר בכנות כי הוא זה שעצר אותו.
27 ואם הצד השני בשיחה של הנאשם- הוא השוטר משה- מוסר כי כלל לא הייתה שיחה בין השניים,
28 האם הגרסה שהציג הנאשם במח"ש אין בה מן האמת? הדברים כאמור, משפיעים בבחינת מהימנותה
29 ומשקלה של הודאת הנאשם.

30
31 מעדותו של החוקר גומא עולה כי מעצרו של המתלונן בוצע בשני חלקים. בשלב הראשון בצע את
32 המעצר השוטר משה. המתלונן הצליח לברוח ולאחר מכן נתפס על ידי מספר שוטרים. מר גומא מסר
33 כי אינו יכול לשלול כי הנאשם היה חלק מכוח השוטרים שעצר את הנאשם בחלקו השני של המעצר
34 (עמ' 17 לפרוט', ש' 27).

35

בית משפט השלום בירושלים

10 יולי 2018

ת"פ 17-12-מדינת ישראל נ' [REDACTED]

1 בהמשך חקירתו הנגדית, נשאל מר גומא האם בין סיום העימות לבין השאלה "יש לך מה להוסיף?"
2 נאמרו דברים נוספים. מר גומא השיב כי **"יכול להיות שנאמרו עוד מילה או שתיים"** (עמ' 23 לפרוט',
3 ש' 11). כזכור, חקירת הנאשם לא תועדה אלא מתחילת העימות בין הנאשם לשוטר משה ועד סופה,
4 מיד לאחר העימות. צפיתי בסרטון המתעד את העימות ממנו עולה כי אכן נערכה שיחה בין הנאשם
5 למר גומא. כך, בדקה 20: 50: 22 יוצאת החוקרת ליטל מחדר החקירות לאחר סיום העימות. בדקה
6 20: 50: 37 אומר הנאשם למר גומא: **"כל הדיבורים היו באוויר, אין לא תרגילים ולא מה שאתה מכיר,**
7 **בשביל מה אתם עושים את הדברים האלה?"** ובהמשך בדקה 20: 51: 15 אומר הנאשם למר גומא **"ואז**
8 **שהגענו לדבר על העצור הספציפי הזה, זה מה שהיה זו השיחה שאני זוכר שהייתה בינינו (בין**
9 **הנאשם לשוטר משה- ש.ל.ב.)"**.

10

11 באמור לעיל יש כדי לכרסם במידת מה במהימנות הודאת הנאשם. ראשית, העובדה כי מר גומא מסר
12 כי ייתכן שנאמרו "מילה או שתיים" אין בה מן האמת. בין הנאשם למר גומא מתקיימת שיחה
13 הקשורה קשר הדוק לתוכן הודאתו ולעימות שבוצע אך שניות לפני כן. על כן, הדבר תומך בטענה
14 שהציג ב"כ הנאשם לפיה השיחה הפתוחה שנערכה בטרם מסר הנאשם הודאתו נמשכה זמן מה,
15 ובמסגרתה נאמר לנאשם הרבה יותר מאותן שלוש שורות שפורטו בתוכן ההודאה; שנית, הדברים
16 שמסר הנאשם למר גומא יש בהם כדי לחזק את הגרסה שנתן בטרם קיומה של השיחה פתוחה, לפיהם
17 **"ובמשרד כשניסינו להבין מי הבנאדם הזה הבנתי שלפי הדיבור בינו לבין משה הגענו למסקנה**
18 **שהוא העצור שלי, הכוונה למשה קרויס"** (ת/5, ש' 44-42). המדובר במלל אחרון שמסר הנאשם למר
19 גומא, אשר כאמור לא תועד בהודאה עצמה. תוהה אני מדוע נוכח האמור על ידי הנאשם, לא דרש מר
20 גומא מהנאשם להבהיר מפורשות האם מסר הידיעה במשטרה ביודעין שהיא כוזבת, אם לאו. קשה
21 שלא להבחין בבלבול הרב בהודאת הנאשם במח"ש; לאחר השיחה הפתוחה מסר הנאשם את הודאתו
22 האמורה, לקח אחריות, ציין כי השיחה בין השוטר משה לבינו נועדה לתרץ את מעצרו של הנאשם,
23 אולם נדמה כי מעבר לכך, ביתר הודאתו הנאשם הלכה למעשה הוא חזר על גרסתו הראשונית, לפיה
24 לאחר השיחה בינו לבין השוטר משה סבר כי המתלונן אכן נעצר על ידו.

25

26 ובחזרה לסרטון המתעד את סיום החקירה; בדקה 21: 15: 00 לערך אומר הנאשם למר גומא **"אתם**
27 **יכולים להשתמש פה בחצאי משפטים, להראות לו והוא יחשוב שאני לא יודע מה.."** ובהמשך **"עכשיו**
28 **אתה יכול לבוא ולהקריא לו (לשוטר משה- ש.ל.ב.) משפט 'הנה תראה מה הוא אמר' ואם לא תקריא**
29 **לו את כל הפרוט'".** הנאשם מתייחס בדבריו האחרונים שהובאו לעיל לשוטר משה, שאך לפני מספר
30 דקות יצא מחדר החקירות לאחר קיום העימות בין השניים. הדברים שמסר הנאשם למר גומא, הגם
31 שבחלקם אינם מובנים, יוצרים תחושת אי נוחות מסוימת. הנאשם פונה אל מר גומא בעניינו של
32 השוטר משה, כאילו יש לנאשם איזשהו צורך לסייע למר גומא בחקירת השוטר משה. אדגיש כי הדבר
33 כאמור לא הוכח במלואו, אולם כפי שהובא לעיל, הנאשם טען כי במהלך השיחה הפתוחה הובא
34 לידיעתו שהם לא "מחפשים" אותו ורוצים להפליל אחרים, ובהם את משה. הציטוטים האמורים לא
35 הופיעו בהודאת הנאשם, כאמור, וחבל שכך. מקום בו הודאת הנאשם שקופה ומציגה את הדברים
36 כמות שהם, הרי שזו מאפשרת לשני הצדדים בהליך לשקול צעדיהם- כל אחד בתחומו שלו.

בית משפט השלום בירושלים

10 יולי 2018

ת"פ 17-12-17 מדינת ישראל נ' [REDACTED]

1

2 הדברים שהובאו לעיל הנוגעים לתוכן ההודאה, קשורים למעשה למבחן העזר הפסיקתי שהותווה על
3 ידי כב' השופט הנדל- בשאלת "המה", דהיינו תוכן הודאתו של הנאשם, ואין לי אלא לשוב על
4 הדברים: "כן יש חשיבות לשלב במהלך החקירה בו הודה הנאשם. בהקשר האחרון, המטרה היא
5 להתחקות אחר הדינאמיקה החקירתית, לאו דווקא אחר נקודת זמן טכנית. היבט זה דומה למבחן הפנימי,
6 אך הדגש הוא על כניסה לעובי הקורה של סיפור המעשה ועלילות החקירה".

7

8 סיכומי של חלק זה, בחנתי את הודאתו של הנאשם וכפי שהובא לעיל מצאתי כי קיימות מספר סתירות
9 ותהיות שיש בהן כדי לפגוע במהימנותה של ההודאה ולהפחית ממשקלה. סבורני כי במקרה דנן יש
10 להעניק להודאת הנאשם במח"ש, לאחר קיומה של השיחה הפתוחה, משקל מוגבל. הפסיקה קבעה
11 לא אחת כי יש לתת את הדעת למאפייני הסובייקטיביים של נותן ההודאה. בעיקרו של דבר,
12 התרשמתי כי גרסת הנאשם בטרם קיומה של שיחה פתוחה איננה שונה בהרבה מגרסתו לאחר
13 השיחה הפתוחה, ולפיה עם הגעתו לתחנת המשטרה, התקיים דין ודברים בין השוטרים בתחנה באשר
14 לזהות העצור אשר בסופו הגיע הנאשם למסקנה כי המתלונן נעצר על ידו. לא מצאתי כי העובדה
15 שהתקיים דיון שכזה לכשעצמו פוגעת במסקנת הנאשם, לפיה סבר כי הוא זה שעצר את הנאשם. אל
16 לנו לשכוח כי מדובר באירוע בו נעצרו המון חרדים, 17 מתוכם הובאו לתחנה, כאשר לא התקיים
17 שיתוף פעולה מצדם. העצורים סירבו להזדהות באמצעות תעודת זהות וטענת הנאשם לפיה יש קושי
18 להבדיל ביניהם, נוכח לבושם הזהה, איננה משוללת יסוד. עוד התרשמתי כי האירוע שתיאר הנאשם
19 בהודעתו במשטרה לפיה עצר את המתלונן, ייתכן שקרה, כפי שציין הנאשם, בסיטואציה אחרת
20 באותה הפרת סדר.

21

22 בשורה 109 להודאתו נשאל הנאשם על ידי מר גומא האם במהלך החקירה הופעל עליו לחץ כלשהו
23 למסור עדותו, ולכן השיב בשלילה. אציין שעולה מהתיעוד שכן קיים כי החקירה התנהלה על מי
24 מנוחות, וכלל לא נטען על ידי ההגנה כי הופעל לחץ מסוג זה. יחד עם זאת, נוכח האמור לעיל בחלק
25 זה, התרשמתי כי אותו לחץ פנימי של הנאשם אכן שרר במהלך חקירתו במח"ש. מצאתי כי הודאתו
26 של הנאשם רצופה בסתירות ובלבול רב, תוך שהנאשם סבר שהוא נטל אחריות על מסירת הודעה
27 כוזבת, כשבפועל המשיך לטעון בהודאתו כי בתחנת המשטרה, לאחר התייעצות עם השוטר משה, הגיע
28 למסקנה כי הוא זה שעצר את המתלונן. עובדה זו יש בה כאמור לפגוע במהימנות ההודאה ולחזק
29 במידת מה את טענותיו של הנאשם בדבר הלחץ שהופעל עליו במהלך אותה שיחה פתוחה.

30

31 בהקשר זה, עימת ב"כ הנאשם את מר גומא עם הטענה כי בחקירות אחרות בהן חקר שוטרים אחרים
32 שהודו בעבירה, לא שאל אותם האם בשלב מסוים בחקירה הופעל עליהם לחץ, תוך שהפנה לחקירת
33 השוטר בן קיקי (נ/4). לא מצאתי שיש ממש בטענה זו של ב"כ הנאשם. לא ניתן ללמוד מהודאה של
34 שוטר אחר בתיק אחר לגמרי, בו לא נשאל האם הופעל עליו לחץ, כי שאלה זו הינה שאלה חריגה אותה

בית משפט השלום בירושלים

10 יולי 2018

ת"פ 17-12-מדינת ישראל נ' [REDACTED]

שאל מר גומא רק את הנאשם בתיק דנן. לצורך הוכחת טענה מעין זו נדרשת הבאת נתונים סטטיסטיים נרחבים, ולא ניתן להקיש אך ממקרה אחד ויחיד.

ד. הודאת הנאשם - מבחן חיצוני

בשלב השני בבחינת ההודאה - הוא המבחן החיצוני - על בית המשפט לבחון קיומו של דבר מה נוסף שיש בו לאמת את תוכן ההודאה שמסר הנאשם, "אולם, מדובר בסטנדרט גמיש ומשתנה. הדבר מה הנוסף לובש צורה ופושט צורה מחדש בכל פרשה, בהתאם לנסיבותיה של ההודאה בה הוא נדרש לתמוך. כך, כאשר משקלה הפנימי של ההודאה הוא ניכר, ניתן יהיה להסתפק, לעיתים, בדבר מה נוסף קל שבקלים שמשקלו "קל כנוצה" (עניין רמילאת, בפס' 34). במקרה דנן, וגם אם אראה בהודאת הנאשם משום הודאה במסירת מידע כוזב ביועין, יש להסתייע בדבר מה נוסף שיאמת את הודאתו לפיה מסר מידע שקרי במשטרה. נוכח העובדה כי ספקות רבים עולים מהודאתו של הנאשם במח"ש, סבורני כי נדרש דבר מה נוסף ממשי. ההתייחסות היחידה שמצאתי בתיק, אשר מתייחסת למעצר המתלונן, הינה בהודעתו של המתלונן במח"ש, ולפיה "בתחנה קרא לי מישו ואמר לי מי עצר אותך? ואמרתי שאני לא יודע, והוא לא זה שעצר אותי אבל אחר כך בדו"ח המעצר הוא היה חתום כאילו הוא עצר אותי" (ת/2, ש' 27-28). סבורני כי במידע זה שמסר המתלונן אין כדי לחדש דבר. אין מחלוקת בין הצדדים כי בסופו של יום הנאשם לא עצר את המתלונן. מדבריו של המתלונן עולה כי הנאשם שאל את המתלונן מי עצר אותו. מידע זה תואם את גרסתו בפני חוקר מח"ש - טרם הודאתו - לפיה בתחילה לא היה ברור מי המתלונן ולאחר שיחה עם השוטר משה הגיעו למסקנה לפיה הנאשם עצר אותו.

ומנגד, יש באמור על ידי המתלונן כדי לסתור במידת מה את הודאת הנאשם לאחר קיומה של השיחה הפתוחה. הנאשם מציין בהודאתו לאחר השיחה הפתוחה "לאחר ניסיון להבין בשיח ביני לבין משה נגוריאן - לאחר שהוא קרא לי עם העצור - משה נגוריאן שאל אותי אם אני זוכר למה הוא עצור והאם אני עצרתי אותו..." (ת/6, ש' 57-58). המשפט המסומן (לא במקור) תופס תשומת לב מרבית, שכן המתלונן בהודעתו במח"ש ציין אך שהנאשם שאל אותו מי עצר אותו, ואין זכר לכך שהנאשם נקרא אל המתלונן שהיה באותה עת עם השוטר משה. אמת, ייתכן כי המתלונן לא זכר פרט זה, אולם הפירוט בעדותו במח"ש של המתלונן מעיד על כך שהיה נסער מאירוע תפיסתו על ידי כוחות המשטרה באירוע, והיה חדור מטרה לתאר את תחושותיו ולהתלונן על אשר אירע לו.

עוד בהקשר זה, ב"כ הנאשם הקדיש חלק ניכר מחקירותיו להוכיח כי יתר האמור בהודעת הנאשם במשטרה, מיד לאחר סיום אירוע הפרות הסדר בשכונת מאה שערים - אמת היה. כך, לדוגמה, בהודעת הנאשם הוא מתאר כי בשלב מסוים נזרקה עליו אבן אשר פגעה ברגלו, דבר אשר מופיע בסרטונים המתעדים את אירוע הפרות הסדר; עוד מתאר בהודעתו במשטרה לאחר האירוע כי בשלב מסוים נאלצו לחלץ את השוטר שחופש לחייל בעקבות פציעתו באירוע, וכי נאלץ להרימו בסחיבת פצוע - דבר

בית משפט השלום בירושלים

10 יולי 2018

ת"פ 17-12- מדינת ישראל נ' [REDACTED]

שמעוגן אף הוא בסרטונים שהוצגו לבית המשפט. יש באמור לעיל כדי לחזק את מהימנותו של הנאשם עם מסירת המידע במשטרה לאחר האירוע.

סיכומו של דבר, התרשמתי כי היעדר תיעוד איכותי ובהיר של השיחה הפתוחה מעלה ספקות רבים לעניין אמיתות הודאתו של הנאשם. כך, עם הגעתו לחקירתו במח"ש, עוד בטרם צפה בסרטונים או נחשף לחומר ראיתי כזה או אחר, נוצרה סיטואציה בה הבין הנאשם כי טעה בזיהוי של המתלונן כאדם שעצר, ולחץ פנימי, שעיקרו סביב עתידו במשטרת ישראל ופחד שמא יובא למעצר בעצמו, הובילו אותו להודות בכך שעצר אדם אחר שאינו המתלונן. ברם, לא התרשמתי כי הנאשם הודה כי מסר הודעתו במשטרה ביודעין שהיא שקר, וזאת מן הנימוקים שהובאו לעיל.

ה. ידיעות כוזבות

סעיף 243 לחוק העונשין שעניינו במסירת ידיעה כוזבת מורה:

המוסר לשוטר או למי שמוסמך להגיש תביעה פלילית, ידיעה על עבירה כשהוא יודע שהידיעה כוזבת, דינו - מאסר שלוש שנים, ואם העבירה היא פשע - מאסר חמש שנים; ואין נפקא מינה אם הוגשה תביעה פלילית בעקבות הידיעה ואם לאו.

גדר המחלוקת בין הצדדים הינה באשר ליסוד הנפשי הנדרש להוכחת העבירה, דהיינו הוכחת הנסיבה "כשהוא יודע שהידיעה כוזבת". קדמי בספרו מציין כי מאז תיקון 39, ובהתחשב בכך שמדובר בעבירת מחשבה פלילית התנהגותית, הרי שלפי סעיף 90א(3) לחוק העונשין "ב"יודעין" או מונח בעל משמעות דומה - יתפרש המונח כמחשבה פלילית כאמור בסעיף 20א(א)". יחד עם זאת, ונוכח העובדה כי מדובר בעבירה התנהגותית "אין לדבר במסגרתה על "כוונה" השמורה - בהתאם ללשונו של סעיף 20א(א)(סיפא) - לעבירות תוצאתיות בלבד. נראה אפוא שיש להתייחס לנקיטה במונח "כוונה" בהקשר לסעיף זה, לפני התיקון, כאילו נאמר ב"מודעות" (יעקב קדמי על הדין בפלילים חלק שלישי בעמ' 1572).

זאת ועוד, לשם התחקות אחר היסוד הנפשי הנדרש, ניתן לעשות שימוש במונח "ב"יודעין" כפי שמובא בעבירת שבועת השקר, לפי סעיף 239 לחוק העונשין ("מי שב"יודעין מוסר תצהיר שקר..."). בתוך כך, ראו דברי כב' השופט הנדל בע"פ 7621/14 אהרון גוטסדינר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 01.03.17)(בפס' 37):

בית משפט השלום בירושלים

10 יולי 2018

ת"פ 17-12- מדינת ישראל נ' [REDACTED]

עבירת שבועת השקר היא עבירת התנהגות. אמת המידה לבחינת ההתנהגות אינה אובייקטיבית – האם תוכן השבועה הוא אמת אם לאו – אלא סובייקטיבית, והיא נקבעת לפי מה שהיה בדעתו של הפועל בשעת המעשה.

ובהמשך:

במובן זה, אמת המידה היא סובייקטיבית. בעיניי, פשיטא הדבר. ונניח כי עד מוסר על פי מיטב הבנתו כי ראה את פלוני מבצע שוד אך מתברר בסוף המשפט כי טעה והוכח כי פלוני היה במקום אחר בזמן העבירה. היעלה על הדעת כי העד עבר עבירה? כדי לנהל משפט נדרש שעדים יעידו את אשר התרחש על פי חושיהם. אין בכך עבירה אלא מילוי תפקיד. שונים הדברים כאשר עד מתכוון לסכל את ההליך המשפטי ולהטותו מבירור האמת. העבירה היא ההטעה ולא הטעות.

ומן הכלל אל הפרט; המאשימה סבורה כי יש בהתנהגות הנאשם משום עצימת עיניים, שכן היה עליו לבדוק ולברר בטרם נתן את הודעתו לפיה הוא עצר את המתלונן. ב"כ הנאשם סבור כי עד חקירתו של הנאשם במח"ש, סבר הנאשם כי הוא זה שביצע את מעצרו של המתלונן. כיום, כך טען, ידוע כי הנאשם לא לקח חלק בחלקו הראשון של מעצר המתלונן אבל כן נכח במקום בזמן חלקו השני של מעצר המתלונן. לדידו, נוכח הספק הקיים לא ניתן להרשיע את הנאשם בעבירה זו.

במחלוקת בין הצדדים סבורני כי הדין עם הנאשם. כפי שהובא לאורכה של הכרעת הדין, התרשמתי כי ביום האירוע, עם חזרתו של הנאשם לאחר אירוע הפרות הסדר בשכונת מאה שערים, האמין כי הוא עצמו זה שעצר את המתלונן. זאת, לאחר שהיה שיח בירור בינו לבין השוטר משה או שוטרים אחרים. בעשותו כך, הרי שאין אחיזה לטענה כי הנאשם נמנע מלברר.

אמת היא שהמדובר היה ביום סוער. בפני בית המשפט נשמעים תיקים נוספים שמקורם בהפרות הסדר שהתרחשו באותו יום בשכונת מאה שערים. כפי שהובא בעדויות, ביום האירוע נעצרו לא מעט חרדים בגין התפרעויות, הפרעות לשוטרים ותקיפתם. הנאשם, יחד עם יתר כוחות הימ"ר, התמודד עם לא מעט סיטואציות, ולקח חלק במספר מעצרים. התרשמתי מגרסתו הראשונית של הנאשם במח"ש, לפני השיחה הפתוחה, כי אכן התייעץ עם השוטר משה או שוטרים אחרים באשר לשאלת מעצרו של המתלונן, ובסופו של דיון הגיע למסקנה כי הוא אכן השוטר שעצר את המתלונן. כפי שהובא לאורכה של הכרעת הדין, התרשמתי כי גרסתו של הנאשם בהודאתו, לאחר קיומה של שיחה פתוחה,

בית משפט השלום בירושלים

10 יולי 2018

ת"פ 17-12- מדינת ישראל נ' [REDACTED]

אין בה ממש שינוי, וגם לאחריה מסר הנאשם למר גומא כי בתחנת המשטרה היה לו ספק אשר נעלם
לאחר ההתייעצויות שערך.

ודוק; על כוחות המשטרה מוטלת אחריות מוגברת במסגרת תפקידם. כלי המעצר הינו כלי רב עוצמה,
אשר יש בו כדי לפגוע בגרעין זכותו של אדם לחירות. ברי כי נדרשת מהם עמידה איתנה בחוקים
ובכללים המנחים את אופי עבודתם.

ולמעלה מכך, וכאן העיקר, המאשימה לא הוכיחה כראוי כי הנאשם מסר בהודעתו במשטרה, לעניין
מעצר המתלונן, ידיעה כוזבת- בידעו שהיא כוזבת. בתוך כך, סמכה ידה אך על הודאת הנאשם
במח"ש, אשר כפי שהובא לעיל, יש בה בעיקר כדי להעיד על הטעות שעשה הנאשם, ואולם אין בה כדי
להוכיח, מעבר לכל ספק, כי הנאשם מסר ידיעה זו ככזב. מקום בו היו בפני בית המשפט ראיות נוספות
בעלות משקל ממשי שמוכיחות מסירת הידיעה ככזב, הרי שלא היה מנוס מלהרשיע את הנאשם. ברם,
מקום בו קיים ספק סביר בדבר הרשעתו, הרי שהמאשימה לא עמדה בנטל ההוכחה הנדרש.

באשר לטענת המאשימה בסיכומיה לפיה גרסת הנאשם בבית המשפט הינה בגדר עדות כבושה, סבורני
כי אין בה ממש. בתשובתו לאישום אישר הנאשם כי הוא זה אשר מסר ההודעה במשטרה, אולם
הכחיש שהדברים נאמרו ככזב וטען כי מדובר בהודעת אמת. כפי שהובא לעיל, התרשמתי כי במעמד
מתן הודעתו במשטרה סבר הנאשם, כמפורט בהרחבה לעיל, כי המתלונן נעצר על ידו. הטענה כאמור
נטענה בדיון הראשון שהתקיים בפניי. במסגרת הליך ההוכחות, עמד ב"כ הנאשם על פגמים שונים
שיש בהם כדי לקעקע ולפגוע במהימנותה ומשקלה של הודאתו במח"ש.

הנאשם מואשם בנוסף בעבירת שיבוש מהלכי משפט ועבירת מרמה והפרת אמונים. כפי שהובא לעיל,
מסירת הידיעה הכוזבת הינה העבירה המרכזית, וקיומן של יתר העבירות, במקרה דנן, תלוי קשר
הדוק לעבירה זו. כך לדוגמה, במסגרת הוכחת עבירת השיבוש נדרשת הוכחה של הרכיב ההתנהגותי
"**העושה דבר**" (ראו בע"פ 7153/99 **אורי אלגד נ' מדינת ישראל**, נה(5) 729 (29.08.01)). משמצאתי
לזכות את הנאשם מעבירת מסירת ידיעה כוזבת, הרי שהתמוטט המסד המשפטי הנדרש לשם הרשעתו
ביתר העבירות. כך עוד, מקום שזוכה מהעבירה המרכזית, ומשלא הובאו ראיות נוספות הרי שלא ניתן
להוכיח את היסוד הנפשי בעבירת השיבוש- "**בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי**", שכן רכיב זה
מבטא דרישה של כוונה, אשר משמעותה היא עשיית מעשה מתוך שאיפה או מטרה להשיג את התכלית
שהאיסור בעבירה מבקש למנוע (יעקב קדמי **על הדין בפלילים** חלק שלישי בעמ' 1577).

הדברים נכונים אף באשר לעבירת המרמה והפרת אמונים. מבלי להרחיב היריעה אציין כי לאחר דנ"פ
1397/03 **מדינת ישראל נ' שמעון שבס**, נט(4) 385 (30.11.04) הצטמצמה דרישת היסוד הנפשי
למודעות כלפי טיב המעשה וכלפי התקיימות הנסיבות. הדרישה הינה למודעות בפועל ועל כן מי שעצם
עיניו ונמנע מלברר רואים אותו כמי שהוא מודע לפרטי היסוד העובדתי (יעקב קדמי **על הדין בפלילים**

בית משפט השלום בירושלים

10 יולי 2018

ת"פ 12-17-12-17 מדינת ישראל נ' [REDACTED]

1 חלק שלישי בעמ' 1704). נוכח התוצאה אליה הגעתי במסגרת הכרעת הדין, ובפרט לקביעתי כי הלכה
2 למעשה הנאשם לא עצם עיניו ולא נמנע מלברר זהות המתלונן, הרי שלא ניתן להוכיח את הרכיב
3 העובדתי בדבר "העושה... מעשה מרמה או הפרת אמונים". ויודגש, כי אין עוררין שהמתלונן לא נעצר
4 על ידי הנאשם, אולם במעמד מתן הודעתו סבר הנאשם, לאחר התייעצות עם השוטט משה והנוכחים
5 במקום, כי הוא זה שעצר את המתלונן, וברור לכל כי טעותו בדבר זיהוי המתלונן אינה יכולה לעלות
6 כדי עבירת מרמה והפרת אמונים.

7
8 סוף דבר- אני מורה על זיכוי של הנאשם מחמת הספק.

9
10
11 ניתן והודע היום כ"ז תמוז תשע"ח, 10/07/2018 במעמד הנוכחים.
12
13

לגל

שרון לארי-בבלי, שופטת בכירה